Inledning

Genom ändringar i plan- och bygglagen 2019-01-01 (<u>Proposition 2017/18:210</u> Reduktion av avgift för lov, förhandsbesked och anmälan) införs ett system med avgiftsreduktion när tidsfrister för beslut i ärenden om lov och förhandsbesked samt startbesked efter anmälan överskrids. Systemet innebär att byggnadsnämnderna måste minska avgifterna om handläggningstiderna drar ut så mycket på tiden att tidsfristerna inte hålls. Avgiften ska reduceras med en femtedel varje vecka som tidsfristerna överskrids. Syftet är att uppnå en effektiv byggprocess genom att skapa incitament för att korta handläggningstiderna.

Tidsfristerna gäller som tidigare med krav på maximal handläggningstid om 10 veckor för lov och förhandsbesked samt maximalt 4 veckor för beslut av anmälningspliktiga åtgärder.

Avgiftsreducering gäller för ärenden som inkommit från och med den 1 januari 2019. Reglerna om tidsfrister gäller även ärenden som det inte kan beslutas om på delegation, så kallade nämndärenden.

Möjligheten att förlänga handläggningstiden med ytterligare tio respektive 4 veckor kvarstår. Handläggningstiden kan förlängas med samma skäl som finns idag

Nuläget

Förslaget stöder hur bygglovenheten arbetar i dag och ligger i linje med vår pågående verksamhetsutveckling. Vi ser det positivt att ledtiderna förtydligas i lagen. Ur ett kundperspektiv är det positivt med en tidigare återkoppling.

Statistiken från tertial 1 år 2018 visar att 97 procent av ärendena klarar kravet på tio veckors handläggningstid från och med att ärendet är komplett. Antalet ärenden som inte klarat kravet på handläggningstid var tio stycken. Tre av ärendena beslutades av nämnden och sju ärenden på delegation.

Statistiken från tertial 2 år 2018 visar att 96 procent av ärendena klarar kravet på handläggningstid. Antalet ärenden som inte klarade kravet på handläggningstid var 15 stycken varav fyra ärenden fattas beslut av nämnden och elva stycken på delegation.

Enligt statistiken klarar vi handläggningstiden för de flesta av våra ärenden. Merparten av de ärenden som avviker från handläggningstiden är delegationsärenden som ofta har en lägre avgift då delegationsordningen är areabaserad.

Vad innebär lagändringen?

I lagen som träder i kraft 1 januari 2019 tydliggörs när en tidsfrist börjar löpa, när den upphör och vilka förutsättningar som finns för att förlänga fristen. Bygglovenheten kommer därför att vara ännu mer tydligare gentemot kunden om handläggningstider och tidsfrister. Redan vid inlämnad ansökan ska kunden få information om vilka tidsfrister som gäller för ett beslut om ansökan.

Ledtider för grannehörande, remisshantering och övriga ledtider bör därför ges redan när kunden får sin bekräftelse om att vi tagit emot ansökan. Information om hur avgiften kan komma att sättas ned samt överklagandehänvisning behöver också skickas med bekräftelsebrevet.

Lagen anger att om tidsfristen för beslut börjar löpa vid en annan tidpunkt än när ansökan kom in till nämnden, ska skriftlig information lämnas om ändringen. Detta innebär att vi i samband med att vi begär in kompletteringar ska informera om när handläggningstiden börjar löpa. Vi behöver även skicka ut en komplettförklaring som också anger att handläggningstiden börjar löpa.

Granskning och återkoppling behöver ske senast tre veckor från att ansökan kom in för att inte ankomstdatumet per automatik ska räknas som datum för när ärendet räknas som komplett.

Konsekvenser och risker

Oförutsedda effekter på bemanningen kan medföra mer ekonomiska konsekvenser än tidigare. Att säkerställa tillräcklig bemanning är en fortsatt prioriterad fråga. Handläggningstidens median- och medeltal kan öka då det kan bli fler ärenden samtidigt att handlägga för varje handläggare, detta samtidigt som kundupplevelsen kommer att vara att det tar kortare tid då de generellt kommer att få en tidigare återkoppling av en första granskning.

Prioritet av ärenden

Uppföljning av de ärenden som tidigare avvikit från kravet om tio veckor har i några av fallen kunnat undvikas genom ordförandebeslut. Ärenden som hanteras av nämnden behöver därför fortsätta att identifieras tidigt och prioriteras för att klara handläggningstiden.

En möjlighet för att minska risken för avvikelser är att under begränsade perioder, t.ex. sommarmånaderna, prioritera om resurser till förmån för bygglovsärenden.

Ekonomi och uppföljning

För att säkra uppföljningen av de nya lagkraven kommer enheten att komplettera befintligt ärendehanteringssystem med en ny funktion för uppföljning. Detta innebär en uppskattad engångskostnad om ca 50 000 kronor samt ökade it-kostnader om ca 30,000 per år.

Ambitionsnivån är att bygglovenheten inte ska behöva sätta ner några avgifter. I samband med redovisning av tertialboksluten kommer uppföljning av eventuella nedskrivna avgifter att specificeras.

En åtgärdslista har tagits fram av enheten för att förenkla uppföljning av de organisatoriska förändringar som behöver göras för att säkerställa att lagkravet uppfylls.

Laghänvisningar: lov eller förhandsbesked

- **27 §** /Träder i kraft I:2019-01-01/ Byggnadsnämnden ska handlägga ärenden om lov och förhandsbesked skyndsamt. Nämnden ska meddela sitt beslut om lov eller förhandsbesked inom tio veckor från
 - 1. den dag ansökan kom in till nämnden, eller
- 2. den senare dag då ytterligare underlag kom in till nämnden från sökanden på hans eller hennes initiativ.

Om nämnden inom tre veckor från den dag som anges i första stycket 1 eller 2 har förelagt sökanden enligt 22 § första stycket att avhjälpa en brist i ansökan, räknas tidsfristen i första stycket från den dag då bristen avhjälptes.

Om det är nödvändigt på grund av handläggningen eller utredningen i ärendet, får den tidsfrist som anges i första stycket förlängas en gång med högst tio veckor. *Lag (2018:1136)*.

- **27 a §** /Träder i kraft I:2019-01-01/ När en ansökan om lov eller förhandsbesked har kommit in till byggnadsnämnden, ska nämnden skriftligen informera sökanden om
 - 1. vilka tidsfrister som gäller för beslut om ansökan,
- 2. att den avgift som nämnden får ta ut reduceras om tidsfristen för beslut överskrids, och
 - 3. möjligheterna att överklaga nämndens beslut.

Om tidsfristen för beslut börjar löpa vid en annan tidpunkt än när ansökan kom in till nämnden, ska skriftlig information lämnas om ändringen.

Om tidsfristen förlängs enligt 27 § tredje stycket, ska skriftlig information om förlängningen och skälen för den lämnas innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Lag (2018:1136).

- **27 b §** /*Träder i kraft I:2019-01-01*/ Om ett ärende har återförvisats till byggnadsnämnden för förnyad handläggning, tillämpas bestämmelserna i 27 och 27 a §§. *Lag (2018:1136)*.
- **40 a §** /*Träder i kraft I:2019-01-01*/ Om byggnadsnämnden tar ut en avgift för handläggningen av ett ärende om lov eller förhandsbesked, ska nämnden i sitt beslut om avgift redovisa hur avgiften har fastställts. *Lag (2018:1136)*.

Laghänvisningar: startbesked

- 45 § /Träder i kraft I:2019-01-01/ Byggnadsnämnden ska handlägga en anmälan som avses i 16 § skyndsamt. Nämnden ska meddela sitt beslut om startbesked inom fyra veckor från
 - 1. den dag anmälan kom in till nämnden, eller
- 2. den senare dag då ytterligare underlag kom in till nämnden från anmälaren på hans eller hennes initiativ.

Om nämnden inom tre veckor från den dag som anges i första stycket 1 eller 2 har förelagt anmälaren enligt 46 § att avhjälpa en brist i anmälan, räknas tidsfristen från den dag då bristen avhjälptes.

Om det är nödvändigt på grund av handläggningen eller utredningen i ärendet, får den tidsfrist som anges i första stycket förlängas en gång med högst fyra veckor. Lag (2018:1136).

- 46 § /Träder i kraft I:2019-01-01/ Vid handläggningen av en anmälan tillämpas bestämmelserna om ansökans innehåll i 21 §, föreläggande i 22 §, information om tidsfrister i 27 a § och återförvisning för förnyad handläggning i 27 b §. Vid tillämpningen av 27 a § tredje stycket ska hänvisningen till 27 § andra stycket avse 45 § tredje stycket. Lag (2018:1136).
- 47 § /Träder i kraft I:2019-01-01/ Om byggnadsnämnden tar ut en avgift för handläggningen av en anmälan, ska nämnden i sitt beslut om avgift redovisa hur avgiften har fastställts. Lag (2018:1136).

Laghänvisningar: övrigt

12 kap 8 a § /Träder i kraft I:2019-01-01/ Om en avgift tas ut för handläggningen av ett ärende om förhandsbesked enligt 8 § 1, 8 eller 9 eller ett ärende om lov enligt 8 § 2, 8 eller 9, ska avgiften reduceras med en femtedel för varje påbörjad vecka som en tidsfrist enligt 9 kap. 27 § första stycket överskrids. Avgiften ska dock inte reduceras om tidsfristen överskrids på grund av ett beslut enligt 9 kap. 28 §.

Om en avgift enligt 8 § 1, 3 eller 9 tas ut för handläggningen av en anmälan för en åtgärd som avses i 9 kap. 16 §, ska avgiften reduceras med en femtedel för varje påbörjad vecka som en tidsfrist enligt 9 kap. 45 § första stycket överskrids. Lag (2018:1136).